

se morajo dati pregibati, da dobimo besedno zvezo ali govor. Vsled tega mora tuja beseda ali že v prvotni obliki imeti tako končnico, ki je kaki domači podobna, ali pa se mora dati toliko prirediti, da moremo spoznati na nji gori imenovane elemente. Sme se pa to le toliko, kolikor je zato bistveno potrebno, za večjo spremembo nimamo razloga; ostali del tuje končnice z

ŠOLAR.

J. STRACHOVSKY.

deblom vred pa pustimo nedotaknjen. Tako pisava tudi dela; razviti pa je treba načelo, da moremo pokazati na pomanjkljivosti. Primerom *paganus*, *mohamedanus* i. t. d. odvzamemo konec *-us*: *pogan*, *mohamedan*, *-na*, *-nov*; na ostali del tuje končnice se ne oziramo; če bi pa sukali še končnico *-an* in delali ž njo kakor z domačo *-an* (*-jan*),

bi morala jezikoslovska nestrpnost zahtevati požan, mohamejan, in cižan za cigan, kritik za kritik i. t. d. kar se pri končnicah na *-ian* ponavadi res godi. Pišemo namreč: gimnazijalen, kolonijalen (Levec § 469.), komedijant, Italijan, Julijan, Julijana, Valerijan i. t. d. kakor da bi te oblike imele za podstavo: gimnazija, komedija Italija; toda podstava je gimnazial+en, Italian(o). Doslednost bi terjala, da bi puščali tujo obliko, kedar jih pišemo ko tujke: gimnazialen, Julian, Valerian (tako Čehi in Poljaki); vdomačene besede pa sè zaprtim zevom: komedjant, Italjan itd. Ali vtikanje *j-a* je v naši pisavi kakor v hrvaški tako ukoreninjeno za tujke (Levec § 467.: utopija, ideja i. t. d.), da ni moči priti do doslednosti, zato moremo *j* (*-ij-*) brez vsake škode puščati, vsaj za lastna imena, da se pisava olajša; ko pišemo Italija, Julija, bi bilo res težko ne pisati tudi Italijan, Julijana. Iz tega razloga bi mogli pustiti kajpada tudi milijon, misijon i. t. d. Širi pa se po tem *-ij-* odtod tudi v ostale dele končnice in še dalje v debla; česar pa pravopis ne sme dopuščati. Za vdomačena lastna imena pa moremo po pravici terjati le domačo pisavo: Florjan, Boštjan; *casus obliqui*: Jurja, Gregorja i. t. d. zraven pa ne izključivši gosposkih oblik: Sebastijan, Dionizij, Ambrozij, *-ija* i. t. d.

Pri lastnih imenih moramo po vsi pravici pripuščati po več oblik (domačih, gosposkih, tujih i. t. d.). Krivično je Levčevo enostransko dovoljevanje, Pravopis § 474. do 484. prim. Perušek r. t. 34. Kvečemu mora pravopis kazati zakone pisave za različne oblike n. pr. Mrtin (domače): Martin (tuje); Jur — Jurja, Jurij — Jurija; (neslovenska je končnica pri Levcu: Juri, kar dá v rodivniku le Juria) i. t. d. — Kedar moramo tuji besedi natekniti domačo končnico, se mora tujka toliko spremeniti, da se ne kršijo pravice domače končnice. Tako po pravici spreminjamo: antik — antičen, analog — analožen . . . goltnike pred poluglasnikom ъ. Spreminjati pa bi morali na tem mestu tudi glas *l* v *lj* ali pa v *l* (*u*), kakor je dokazal g. p. Škrabec v Cvetju. Zavaljo tega izpol-